

ZAKON O KORIŠĆENJU FIZIČKE INFRASTRUKTURE ZA POSTAVLJANJE ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIONIH MREŽA VELIKIH BRZINA

Predmet

Član 1

Ovim zakonom propisuje se način korišćenja fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina, zajedničko korišćenje i koordinirana izgradnja fizičke infrastrukture radi smanjenja troškova, kao i druga pitanja od značaja za korišćenje fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina.

Elektronska komunikaciona mreža velikih brzina

Član 2

Elektronska komunikaciona mreža velikih brzina, u smislu ovog zakona, je mreža koja omogućava pružanje usluga širokopojasnog pristupa internetu brzinama od najmanje 30 Mb/s.

Fizička infrastruktura

Član 3

Fizička infrastruktura, u smislu ovog zakona, je sastavni dio infrastrukture mrežnog operatora koja se koristi za postavljanje elemenata elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina (cijevi, stubovi, vodovi, prostorije za nadzor, okna, ormarići, zgrade ili ulazi u zgrade, antenske instalacije i antenski stubovi i nosači) osim kablova, optičkih vlakana i djelova mreže koji se koriste za snabdijevanje vodom namijenjenom za ljudsku upotrebu.

Mrežni operator

Član 4

Mrežni operator, u smislu ovog zakona, je pravno ili fizičko lice koje ima pravo svojine ili pravo korišćenja na fizičkoj infrastrukturi, koja je namijenjena pružanju elektronskih komunikacionih usluga, usluga proizvodnje, prenosa ili distribucije, električne energije, javne rasvjete, toplotne energije i gasa, kao i usluga proizvodnje, prenosa ili distribucije vode, uključujući ispuštanje ili prečišćavanje otpadnih voda i sistema odvodnjavanja, kao i fizičke infrastrukture koja je namijenjena željezničkom, drumskom, riječnom, pomorskom i vazdušnom saobraćaju.

Odnos prema propisima o elektronskim komunikacijama

Član 5

Na pristup i zajedničko korišćenje fizičke infrastrukture operatora javnih elektronskih komunikacija primjenjuju se propisi kojim se uređuju elektronske komunikacije.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 6

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Rješavanje sporova

Član 7

(1) Sporove u vezi primjene ovog zakona rješava nezavisni regulatorni organ nadležan za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (u daljem tekstu: Agencija), u skladu sa zakonom.

(2) Agencija odlučuje o zahtjevu za rješavanje spora, u rokovima propisanim ovim zakonom.

(3) Mrežni operator i operator javne elektronske komunikacione mreže dužni su da postupe po odluci Agencije iz stava 2 ovog člana.

(4) Na postupak pred Agencijom primjenjuju se odredbe zakona kojim je uređen upravni postupak, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

(5) U postupku rješavanja sporova Agencija sarađuje sa regulatornim ili drugim organom nadležnim za oblast u kojoj pretežnu djelatnost obavlja mrežni operator.

(6) Visinu naknade troškova u postupku rješavanja sporova pred Agencijom i način isplate tih troškova utvrđuje Agencija.

Pristup i zajedničko korišćenje postojeće fizičke infrastrukture

Član 8

(1) Mrežni operator dužan je da operatorima javnih elektronskih komunikacionih mreža omogući pristup i zajedničko korišćenje fizičke infrastrukture radi postavljanja elemenata elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina.

(2) Operator javne elektronske komunikacione mreže podnosi mrežnom operatoru zahtjev, u pisanoj ili elektronskoj formi, u skladu sa propisima kojima se uređuju elektronska uprava, elektronska identifikacija i elektronski potpis, elektronski dokument, elektronska trgovina i informaciona bezbjednost, za pristup i zajedničko korišćenje fizičke infrastrukture, radi postavljanja elemenata elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina, na planiranoj lokaciji.

(3) Operator javne elektronske komunikacione mreže može zamijeniti postavljene elemente elektronske komunikacione mreže velike brzine drugim elementima mreže koji su tehnološki napredniji i efikasniji, ako takva zamjena ne uzrokuje smanjenje dostupnosti prostora fizičke infrastrukture mrežnog operatora i u skladu je sa ugovorenim uslovima pristupa i zajedničkog korišćenja fizičke infrastrukture.

(4) Omogućavanjem pristupa i zajedničkog korišćenja fizičke infrastrukture na kojoj mrežni operator ima samo pravo korišćenja, ne može se prenijeti pravo svojine na fizičkoj infrastrukturi i na nepokretnosti na kojoj se ta fizička infrastruktura nalazi.

Zahtjev za pristup i zajedničko korišćenje postojeće fizičke infrastrukture

Član 9

(1) Zahtjev za pristup i zajedničko korišćenje postojeće fizičke infrastrukture podnosi se u pisanoj ili elektronskoj formi, u skladu sa propisima kojima se uređuju elektronska uprava, elektronska identifikacija i elektronski potpis, elektronski dokument, elektronska trgovina i informaciona bezbjednost.

(2) Po zahtjevu operatora javne elektronske komunikacione mreže iz stava 1 ovog člana, mrežni operator je dužan da odluči u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

(3) Zahtjev obavezno sadrži:

1) podatke o operatoru javne elektronske komunikacione mreže (naziv operatora, kontakt osoba, adresa, telefon, fax, e-mail),

2) podatke o vrsti i lokaciji postojeće fizičke infrastrukture koja je predmet zahtjeva,

3) potrebne kapacitete koji se zahtijevaju za pristup i zajedničko korišćenje, sa tehničkim karakteristikama elemenata elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina koje su planirane za postavljanje u i/ili na predmetnoj fizičkoj infrastrukturi, kao i rokove za njihovo postavljanje.

(4) Ako zahtjev za pristup i zajedničko korišćenje fizičke infrastrukture nije potpun, mrežni operator kome je zahtjev upućen će, u roku od 7 dana od dana prijema nepotpunog zahtjeva, tražiti od operatora javne elektronske komunikacione mreže da dopuni zahtjev.

(5) Ako operator javne elektronske komunikacione mreže ne dopuni zahtjev, u roku od 7 dana od dana dobijanja obavještenja o nepotpunosti zahtjeva, smatraće se da je odustao od zahtjeva za pristup i zajedničko korišćenje fizičke infrastrukture.

Odlučivanje mrežnog operatora o zahtjevu

Član 10

(1) Mrežni operator dužan je da omogući pristup i zajedničko korišćenje fizičke infrastrukture radi postavljanja elemenata elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina, ako to dozvoljava tehnički kapacitet fizičke infrastrukture.

(2) Međusobna prava i obaveze mrežnog operatora i operatora javne elektronske komunikacione mreže, u vezi pristupa i zajedničkog korišćenja fizičke infrastrukture, radi postavljanja elemenata mreža javnih elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina, uređuju se ugovorom.

(3) Ugovor iz stava 2 ovog člana zaključuje se u roku od 60 dana od dana podnošenja zahtjeva iz člana 8 stav 2 ovog zakona.

(4) Zahtjev iz člana 8 stav 2 ovog zakona, mrežni operator može da odbije ako:

1) ne postoje tehnički uslovi za zajedničko korišćenje fizičke infrastrukture;

2) ne postoji prostor za smještanje elemenata elektronske komunikacione mreže velikih brzina uključujući planirane potrebe mrežnog operatora za prostorom;

3) se ugrožava bezbjednost i zdravlje ljudi;

4) se ugrožava integritet i bezbjednost mreža od javnog interesa u skladu sa zakonom;

5) postoji rizik od smetnji koje mogu da prouzrokuju planirane elektronske komunikacione usluge drugim uslugama koje se pružaju putem te fizičke infrastrukture;

6) postoje alternativni načini pristupa mreži koja je prilagođena za obavljanje djelatnosti elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina.

(5) Razloge za odbijanje zahtjeva iz stava 4 ovog člana, mrežni operator dužan je da obrazloži i dostavi operatoru javne elektronske komunikacione mreže u pisanoj ili elektronskoj formi, u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronska uprava, elektronska identifikacija i elektronski potpis, elektronski dokument, elektronska trgovina i informaciona bezbjednost, u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

(6) Mrežni operator odlučuje po zahtjevima prema redosljedu njihovog prijema.

Odlučivanje Agencije o zahtjevu za rješavanje spora u vezi pristupa i zajedničkog korišćenja fizičke infrastrukture

Član 11

(1) Ako mrežni operator, u roku iz člana 10 stav 3 ovog zakona, ne zaključi ugovor o pristupu i zajedničkom korišćenju fizičke infrastrukture, ili ako u roku iz člana 10 stav 5 odbije zahtjev operatora javne elektronske komunikacione mreže ili ne odgovori na taj zahtjev u roku iz člana 9 stav 2 ovog zakona, operator javne elektronske komunikacione mreže može u roku od 30 dana od isteka tog roka, da podnese zahtjev za rješavanje spora Agenciji.

(2) Agencija odlučuje o zahtjevu iz stava 1 ovog člana, u skladu sa načelima nedikriminatornosti, transparentnosti i proporcionalnosti, kojim se ne ugrožava korišćenje te infrastrukture od mrežnog operatora, a prema potrebi može da odredi i cijenu za pristup i zajedničko korišćenje fizičke infrastrukture.

(3) Prilikom određivanja cijene iz stava 2 ovog člana, Agencija je dužna da mrežnom operatoru utvrdi pravičnu naknadu troškova u vezi omogućavanja pristupa i zajedničkog korišćenja fizičke infrastrukture, i o uticaju zahtijevanog pristupa na poslovni plan mrežnog operatora, kao i na ulaganja u fizičku infrastrukturu za koju se zahtijeva pristup i zajedničko korišćenje.

(4) Cijenu iz stava 2 ovog člana, Agencija određuje vodeći računa o ujednačenosti cijena pristupa i zajedničkog korišćenja za istu vrstu infrastrukture mrežnih operatora.

(5) Agencija odlučuje o zahtjevu iz stava 1 ovog člana, najkasnije u roku od četiri mjeseca od dana prijema zahtjeva.

(6) Protiv odluke Agencije iz stava 5 ovog člana može da se pokrene upravni spor.

Objavljivanje i pristup podacima o fizičkoj infrastrukturi

Član 12

(1) Organ državne uprave nadležan za poslove uređenja prostora i izgradnje objekata (u daljem tekstu: Ministarstvo) dužan je da putem informacionog sistema o prostoru, objavi u elektronskom obliku podatke o fizičkoj infrastrukturi mrežnih operatora i operatora javne elektronske komunikacione mreže i da omogućiti zainteresovanom operatoru javne elektronske komunikacione mreže pristup dokumentacionoj osnovi i informacionom sistemu o prostoru, u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje prostora i izgradnje objekata.

(2) Ministarstvo je dužno da operatoru javne elektronske komunikacione mreže omogućiti pristup putem informacionog sistema o prostoru, i to naročito o:

- 1) lokaciji i trasi;
- 2) vrsti i trenutnom korišćenju fizičke infrastrukture;
- 3) kontakt podacima mrežnog operatora.

(3) Na osnovu obrazloženog zahtjeva mrežnog operatora Ministarstvo može da ograniči pristup podacima iz stava 2 ovog člana, ako je to neophodno za bezbjednost i integritet mreža, nacionalnu bezbjednost i zdravlje ljudi i imovine, u skladu sa zakonom.

(4) Operator javne elektronske komunikacione mreže koji ostvaruje pristup podacima iz stava 2 ovog člana dužan je da čuva povjerljivost podataka, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka i zakonom kojim se uređuje poslovna tajna.

Dostavljanje podataka o fizičkoj infrastrukturi koji nijesu dostupni putem informacionog sistema o prostoru

Član 13

(1) Ako podaci iz člana 12 stav 2 ovog zakona nijesu dostupni putem informacionog sistema o prostoru, državni organi, organi državne uprave, organi lokalne samouprave, organi lokalne uprave i pravna lica na koja su, u skladu sa zakonom, prenijeta javna ovlašćenja (u daljem tekstu: nosioci javnih ovlašćenja), koji u okviru svoje nadležnosti raspolažu potrebnim podacima, dužni su da te podatke

učine dostupnim putem informacionog sistema o prostoru i da ih na zahtjev operatora javne elektronske komunikacione mreže, dostave u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

(2) Ako podaci iz člana 12 stav 2 ovog zakona nijesu dostupni putem informacionog sistema o prostoru, mrežni operator dužan je da omogući pristup tim podacima na osnovu zahtjeva operatora javne elektronske komunikacione mreže, u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva u skladu sa načelima iz člana 11 stav 2 ovog zakona.

(3) Zahtjev iz st. 1 i 2 ovog člana podnosi se pisanim ili elektronskim putem, u skladu sa propisima koji uređuju elektronska uprava, elektronska identifikacija i elektronski potpis, elektronski dokument, elektronska trgovina i informaciona bezbjednost i obavezno sadrži lokacije na kojima operator javne elektronske komunikacione mreže namjerava da postavi elemente elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina.

Omogućavanje pregleda elemenata fizičke infrastrukture na traženoj lokaciji

Član 14

(1) Mrežni operator dužan je da na obrazloženi zahtjev operatora javne elektronske komunikacione mreže omogući pregled odgovarajućih elemenata svoje fizičke infrastrukture na traženoj lokaciji, u skladu sa načelima iz člana 11 stav 2 ovog zakona, u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

(2) Zahtjev iz stava 1 ovog člana naročito sadrži elemente fizičke infrastrukture potrebne za postavljanje elemenata elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina.

Odlučivanje Agencije o zahtjevu za rješavanje spora u vezi dostavljanja podataka

Član 15

(1) Ako mrežni operator ne postupi u skladu sa članom 13 stav 2 i članom 14 ovog zakona, operator javne elektronske komunikacione mreže može podnijeti zahtjev za rješavanje spora Agenciji u roku od 30 dana od dana isteka roka za postupanje mrežnog operatora.

(2) Agencija odlučuje o zahtjevu iz stava 1 ovog člana, najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

(3) Protiv odluke Agencije iz stava 2 ovog člana može da se pokrene upravni spor.

Koordinirana izgradnja fizičke infrastrukture

Član 16

Mrežni operator može da, na zahtjev operatora javne elektronske komunikacione mreže, prihvati koordiniranu izgradnju fizičke infrastrukture u skladu sa ovim zakonom, radi smanjenja troškova postavljanja elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina, odnosno elemenata tih mreža.

Obavještenje o planiranoj izgradnji

Član 17

(1) Mrežni operator koji planira izgradnju fizičke infrastrukture dužan je da obavještenje o planiranoj izgradnji objavi na svojoj internet stranici i da to obavještenje dostavi Ministarstvu šest mjeseci prije podnošenja prijave građenja, u skladu sa zakonom.

(2) Obavještenje iz stava 1 ovog člana naročito sadrži:

1) lokaciju i vrstu radova;

2) elemente mreže koji će biti obuhvaćeni radovima;

3) datum početka i trajanje izgradnje, adresu i podatke o ovlašćenom licu za kontakt sa mrežnim operatorom i rok za podnošenje zahtjeva za koordiniranu izgradnju.

(3) Na osnovu obrazloženog zahtjeva mrežnog operatora, Ministarstvo može da ograniči pristup podacima o planiranoj izgradnji, ako je to neophodno za zaštitu bezbjednosti i integriteta mreža, nacionalne bezbjednosti i imovine, kao i zdravlja ljudi, u skladu sa zakonom.

Zahtjev za pristup podacima o planiranoj izgradnji

Član 18

(1) Mrežni operator je dužan da na zahtjev operatora javne elektronske komunikacione mreže, u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva, dostavi podatke iz člana 17 stav 2 ovog zakona za koje namjerava da podnese prijavu građenja Ministarstvu, u narednih šest mjeseci.

(2) Zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se u pisanoj ili elektronskoj formi, u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronska uprava, elektronska identifikacija i elektronski potpis, elektronski dokument, elektronska trgovina i informaciona bezbjednost i naročito sadrži lokacije na kojima operator javne elektronske komunikacione mreže namjerava da postavi elemente elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina.

- (3) Mrežni operator može da odbije zahtjev iz stava 1 ovog člana ako je:
- 1) tražene podatke objavio na svojoj internet stranici ili je
 - 2) pristup traženim podacima obezbijeden putem informacionog sistema o prostoru.

Zahtjev za koordiniranu izgradnju

Član 19

(1) Operator javne elektronske komunikacione mreže, koji radi postavljanja elektronske komunikacione infrastrukture odnosno elemenata elektronske komunikacione mreže velike brzine želi da pristupi izgradnji koju mrežni operator planira da izvodi, podnosi mrežnom operatoru zahtjev za koordiniranu izgradnju, u pisanoj ili elektronskoj formi, u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronska uprava, elektronska identifikacija i elektronski potpis, elektronski dokument, elektronska trgovina i informaciona bezbjednost.

(2) Mrežni operator koji planira izgradnju koja se u potpunosti ili djelimično finansira iz budžeta ili sredstava nosilaca javnih ovlaštenja dužan je da, na zahtjev operatora javne elektronske komunikacione mreže omogući koordiniranu izgradnju, radi postavljanja elektronske komunikacione infrastrukture ili elemenata elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina, ako:

- 1) operator javne elektronske komunikacione mreže snosi dodatne troškove, uključujući i troškove zbog dodatnih kašnjenja planirane izgradnje, koji su posljedica prihvatanja njegovog zahtjeva;
- 2) se prihvatanjem zahtjeva omogućava nadzor nad koordiniranom izgradnjom;
- 3) je zahtjev za koordiniranu izgradnju podniet najkasnije 60 dana prije podnošenja prijave za građenje Ministarstvu u skladu sa zakonom.

Odlučivanje o zahtjevu za koordiniranu izgradnju

Član 20

(1) Mrežni operator je dužan da o zahtjevu iz člana 19 stav 1 ovog zakona odluči u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva operatora javne elektronske komunikacione mreže i zaključi ugovor o koordiniranoj izgradnji.

(2) Ako mrežni operator ne odgovori na zahtjev ili odbije zahtjev za koordiniranu izgradnju, operator javne elektronske komunikacione mreže može u roku od 15 dana da podnese zahtjev za rješavanje spora Agenciji.

Odlučivanje Agencije o zahtjevu za rješavanje spora u vezi koordinirane izgradnje

Član 21

(1) Agencija odlučuje o zahtjevu iz člana 20 stav 2 ovog zakona, u transparentnom i nediskriminatornom postupku vodeći računa o srazmjernosti u vezi korišćenja tehničkih kapaciteta i utvrđivanja pravične naknade.

(2) Prilikom određivanja pravične naknade Agencija je dužna da mrežnom operatoru obezbijedi naknadu dodatnih troškova u vezi sa koordiniranom izgradnjom uključujući i troškove zbog kašnjenja planirane izgradnje.

(3) Ako mrežni operator u roku iz člana 18 stav 1 ovog zakona odbije zahtjev operatora javne elektronske komunikacione mreže ili ne odgovori na zahtjev, operator javne elektronske komunikacione mreže može u roku od 30 dana, da podnese zahtjev za rješavanje spora Agenciji.

(4) Agencija donosi odluku iz st. 1 i 3 ovog člana bez odlaganja, a najkasnije u roku od 60 dana od dana prijema zahtjeva za rješavanje spora.

(5) Protiv odluke Agencije iz stava 4 ovog člana može da se pokrene upravni spor.

Dostavljanje podataka Agenciji

Član 22

(1) Radi rješavanja spora, mrežni operator i operator javne elektronske komunikacione mreže, na zahtjev Agencije dužan je da:

- 1) dostavi sve potrebne podatke i obavještenja, uključujući i finansijske podatke i podatke koji su označeni kao poslovna tajna, kao i da omogući neposredan uvid u potrebne podatke i dokumentaciju;
- 2) omogući neposredan uvid u poslovne prostorije, pripadajuću infrastrukturu, opremu i druga tehnička sredstva za obavljanje djelatnosti mrežnog operatora i operatora javnih elektronskih komunikacionih mreža, kao i u poslovne knjige, arhivu, baze podataka i drugu dokumentaciju;
- 3) omogući obavljanje drugih radnji koje Agencija ocijeni potrebnim radi utvrđivanja svih bitnih činjenica u postupku donošenja odluke.

(2) Zahtjev Agencije iz stava 1 ovog člana mora biti obrazložen i sadržati pravni osnov, predmet i svrhu zahtjeva i primjeren rok za ispunjenje zahtjeva, koji ne može biti kraći od osam dana.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, u slučajevima iz stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana, Agencija može da odredi rok kraći od osam dana.

(4) Mrežni operator i operator javne elektronske komunikacione mreže dužan je da postupi u skladu sa zahtjevom Agencije iz stava 1 ovog člana u zahtjevom određenom roku.

Obavljanje poslova inspekcijskog nadzora

Član 23

Poslove inspekcijskog nadzora zajednički sprovode inspektor nadležan za oblast elektronskih komunikacija i inspektor nadležan za oblast u kojoj pretežnu djelatnost obavlja mrežni operator, u skladu sa svojim nadležnostima (u daljem tekstu: nadležni inspektor).

Ovlašćenja nadležnog inspektora

Član 24

(1) Nadležni inspektor postupi u skladu sa ovlašćenjima datim posebnim zakonom kojim se uređuje oblast inspekcijskog nadzora i ovim zakonom.

(2) Nadležni inspektor može da naloži mrežnom operatoru da:

1) objavi podatke potrebne za pristup i zajedničko korišćenje i koordiniranu izgradnju fizičke infrastrukture;

2) omogućiti pregled elemenata fizičke infrastrukture na traženoj lokaciji;

3) privremeno odloži početak izgradnje, do objavljivanja podataka koje treba da sadrži informacioni sistem;

4) dostavi podatke koje je tražila Agencija;

5) postupi po odluci Agencije.

Rješenje nadležnog inspektora

Član 25

Protiv rješenja nadležnog inspektora može se podnijeti žalba nadležnom organu državne uprave za upravnu oblast na koju se rješenje odnosi.

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona

Član 26

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, drugih propisa i akata donijetih na osnovu ovog zakona, vrši organ državne uprave nadležan za poslove elektronskih komunikacija.

Novčane kazne

Član 27

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000 do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako ne postupi po odluci Agencije iz člana 7 stav 2 ovog zakona (član 7 stav 3).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 6.000 do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) o zahtjevu operatora javne elektronske komunikacione mreže za pristup i zajedničko korišćenje postojeće fizičke infrastrukture ne odluči u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva (član 9 stav 2);

2) u slučaju da podaci iz člana 12 stav 2 ovog zakona nisu dostupni putem informacionog sistema o prostoru, ne omogućiti operatoru javne elektronske komunikacione mreže pristup podacima o fizičkoj infrastrukturi u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva pod nediskriminatornim, transparentnim i proporcionalnim uslovima (član 13 stav 2);

3) na obrazložen zahtjev operatora javne elektronske komunikacione mreže ne omogućiti pregled odgovarajućih elemenata svoje fizičke infrastrukture na traženoj lokaciji, pod nediskriminatornim, transparentnim i proporcionalnim uslovima u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva (član 14 stav 1);

4) obavještenje o planiranoj izgradnji fizičke infrastrukture ne objavi na svojoj internet stranici i ne dostavi ga nadležnom organu u roku od 6 mjeseci prije podnošenja prijave građenja, u skladu sa zakonom (član 17 st.1 i 2);

5) na zahtjev operatora javne elektronske komunikacione mreže u roku od 15 dana od prijema zahtjeva, ne dostavi podatke iz člana 17 stav 2 ovog zakona za koje namjerava da podnese prijavu građenja nadležnom organu, u narednih šest mjeseci (član 18 stav 1);

6) ne postupi po nalogu inspektora (član 24).

(3) Za prekršaje iz st. 1 i 2 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 600 do 2000 eura.

Rok za objavljivanje podataka

Član 28

Mrežni operator dužan je da na svojoj internet stranici objavi podatke o planiranoj izgradnji iz člana 17 st. 1 i 2 ovog zakona u roku od 30 dana, od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Donošenje propisa

Član 29

Propis iz člana 7 stav 6 ovog zakona, Agencija će donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Stupanje na snagu

Član 30

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI

Postupak javne rasprave o Predlogu zakona o mjerama za smanjenje troškova postavljanja elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina

Dana 28.12.2018. godine, na sajtu Ministarstva ekonomije i portalu e-uprave, objavljene su javne konsultacije o Predlogu Zakona o mjerama za smanjenje troškova postavljanja elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina, koje su trajale do 15.01.2019.godine. U toku javnih konsultacija, nije bilo primjedbi, sugestija i komentara.

Takođe, u skladu sa Uredbom o postupku i načinu sprovođenja javne rasprave u pripremi zakona ("Službeni list Crne Gore", br. 012/12 od 24.02.2012) Ministarstvo ekonomije je, na sajtu Ministarstva ekonomije i portalu e-uprave, dalo na javnu raspravu Predlog Zakona o mjerama za smanjenje troškova postavljanja elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina i uputilo javni poziv građanima, stručnoj javnosti i svim drugim zainteresovanim licima da se uključe u javnu raspravu, koja je trajala od 23.05.2019.godine do 12.06.2019.godine.

Dana 10.06.2019.godine, u okviru javne rasprave je održan okrugli sto u prostorijama Privredne komore Crne Gore. Okruglom stolu su prisustvovali predstavnici Privredne komore Crne Gore, Ministarstva ekonomije, Ministarstva održivog razvoja i turizma, Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, Saveza radio-amatera Crne Gore, Radio-difuznog centra Crne Gore, glavni inspektor za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, kao i predstavnici kompanija Telenor d.o.o., Crnogorski Telekom a.d., Mtel d.o.o..

Pozdravne riječi ispred Ministarstva ekonomije je uputio gospodin Milan Srzentić, državni sekretar u Ministarstvu ekonomije, dok je gospođa Ratka Strugar, generalna direktorica direktorata za elektronske komunikacije, poštansku djelatnost i radio-spektar, pojasnila razloge predlaganja zakona, kao i odredbe zakona, nakon čega je počela diskusija.

U toku trajanja okruglog stola, odgovore na primjedbe, sugestije i komentare su davali članovi radne grupe za izradu Predloga Zakona o mjerama za smanjenje troškova postavljanja elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina - predstavnici Ministarstva ekonomije, Ministarstva održivog razvoja i turizma i Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost.

U toku javne rasprave, na adresu Ministarstva ekonomije, u pisanoj i elektronskoj formi, su stigle primjedbe Mtel-a d.o.o., Crnogorskog Telekom-a a.d., Telenor-a d.o.o. i Telemach-a d.o.o.. Dostavljene primjedbe, predlozi i sugestije, sa navedenim razlozima njihovog neprihvatanja, odnosno potrebnim pojašnjenjima date su u Izvještaju sa javne rasprave koji slijedi:

Br.	Institucija / Lice	Komentar	Odgovor obrađivača
1.	MTEL d.o.o.	1. Primjedbe su date na član 1 stav 1 (1) Ovim Zakonom propisuju se mjere za smanjenje troškova postavljanja elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina, prikupljanje i objava podataka o pristupu, zajedničkom korišćenju i koordiniranoj izgradnji fizičke infrastrukture, nadležni organ i postupak za rješavanje sporova, vršenje nadzora nad ovim zakonom i druga pitanja od značaja za smanjenje troškova i postavljanje elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina. Primjedba: Komentar je dat na riječi: „... nadležni organ...“: Navodi se da nije dovoljno precizirano koji bi to nadležni organ bio koji vrši krovno administriranje odredbama ovog zakona: Možda prema Članu 10, stav 1: “Organ državne uprave nadležan za oblast uređenja prostora i izgradnje objekata”? ili možda prema Članu 24: „Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, drugih propisa i akata donijetih na osnovu ovog zakona, vrši organ državne uprave nadležan za poslove elektronskih komunikacija”?	1. Obradivač pojašnjava da je nadležni organ ovdje isti organ koji je zadužen za rješavanje sporova – Agencija.
	MTEL d.o.o.	2. Primjedbe su date na član 1 stav 1 (1) Ovim Zakonom propisuju se mjere za smanjenje troškova postavljanja elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina, prikupljanje i objava podataka o pristupu, zajedničkom korišćenju i koordiniranoj izgradnji fizičke infrastrukture, nadležni organ i postupak za rješavanje sporova, vršenje nadzora nad ovim zakonom i druga pitanja od značaja za smanjenje troškova i postavljanje elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina. Primjedba: Komentar je dat na riječi „...elektronskim komunikacionim mrežama velikih brzina...“: U okviru člana 4 stav 1 ZEK-a, navodi se da je potrebno definisati i termin “elektronske komunikacione mreže velikih brzina”.	2. Ne prihvata se data sugestija, jer nije praksa da se ista definicija ponavlja u dva zakona, a upravo je ovoj definiciji mjesto u ovom zakonu koji reguliše ovu oblast, a ne u Zakonu o elektronskim komunikacijama.
	MTEL d.o.o.	3. Primjedba je data na član 2 stav 1 tačka 2 Pojedini pojmovi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja: 2) Mrežni operator, u smislu ovog zakona, je pravno ili fizičko lice koje ima pravo svojine ili pravo korišćenja na fizičkoj infrastrukturi, koja je namijenjena pružanju elektronskih komunikacionih usluga, usluga proizvodnje, prenosa ili distribucije, električne energije, javne rasvjete, toplotne energije i gasa, kao i usluga proizvodnje, prenosa ili distribucije vode, uključujući ispuštanje ili prečišćavanje otpadnih voda i sistema odvodnjavanja, kao i fizičke infrastrukture koja je namijenjena željezničkom, drumskom, riječnom, pomorskom i vazdušnom saobraćaju. Primjedba: Navodi se da ovaj zakon ne predviđa ko je nadležni organ koji precizira koja su to, konkretno, fizička i pravna lica u Crnoj Gori, koji definiše ovaj pojam mrežnog operatora, koji su precizni kriterijumi za to određivanje, ko vodi registar tih operatora i sl. Na način kako je to ovdje definisano, ispada da npr. svako fizičko lice koje položi svoju cijev kroz dvorište, do svoje kuće, ako je za neku od navedenih namjena, Agencija, u slučaju spora, može tretirati kao mrežnog operatora.	3. Po mišljenju obrađivača, definicija je u potpunosti jasna, a Agencija u slučaju spora, shodno definiciji, nedvosmisleno identifikuje mrežnog operatora u smislu ovog zakona.
	MTEL d.o.o.	4. Primjedba je data na član 2 stav 1 tačka 3 Pojedini pojmovi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja: 3) Fizička infrastruktura je sastavni dio infrastrukture mrežnog operatora koja može da posluži za smještanje elemenata elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina, kao što su cijevi, stubovi, vodovi, prostorije za nadzor, okna, ormarići, zgrade ili ulazi u zgrade, antenske instalacije i antenski stubovi i nosači, osim kablova, optičkih vlakana, kao i dijelova mreže koji se koriste za snabdijevanje vodom namijenjenom za ljudsku upotrebu;	4. Predmetni zakon je usaglašen sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata.

		Primjedba: Postavlja se pitanje ko određuje opseg značenja ("može da posluži") ovog termina? Navodi se da je neophodno usaglašavanje sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata. Planskim dokumentima se precizno definišu koridori u prostoru za pojedine infrastrukturne objekte. Nigdje u važećim zakonima nema definisanih objekata infrastrukture (nadzemnih ili podzemnih) predviđenih za višenamjensko korišćenje, što kasnije stvara probleme kod ishodovanja dozvola.	
	MTEL d.o.o.	5. Primjedba je data na član 8 stav 3 tačka 6 (3) Zahtjev iz člana 6 stav 2 ovog zakona, mrežni operator može da odbije ako: 6) postoje alternativni načini pristupa mreži koja je prilagođena za obavljanje djelatnosti elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina. Primjedba: Postavlja se pitanje na koju se mrežu misli? Na mrežu mrežnog operatora, ili mrežu nekog drugog mrežnog operatora ili mrežu nekog drugog EK operatora? Šta je alternativni pristup u smislu ovog člana? Navodi se da mrežni operator može predlagati samo alternativna rješenja kroz sopstvenu mrežnu infrastrukturu, a nikako kroz infrastrukturu drugih operatora.	5. Vezano za predmetni komentar, obrađivač pojašnjava da se misli na mrežu mrežnog operatora, a što se tiče alternativnog pristupa, to znači da se umjesto fizičke infrastrukture ponudi pristup mreži koja je u vlasništvu mrežnog operatora.
	MTEL d.o.o.	6. Primjedba je data na član 10 (1) Organ državne uprave nadležan za oblast uređenja prostora i izgradnje objekata (u daljem tekstu: nadležni organ) dužan je da putem informacionog sistema o prostoru, objavi u elektronskom obliku podatke o fizičkoj infrastrukturi mrežnih operatora i operatora javne elektronske komunikacione mreže i da omogućiti zainteresovanom operatoru javne elektronske komunikacione mreže pristup dokumentacionoj osnovi i informacionom sistemu o prostoru, u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje prostora i izgradnja objekata. (2) Nadležni organ dužan je da operatoru javne elektronske komunikacione mreže omogućiti pristup putem informacionog sistema o prostoru naročito sljedećim osnovnim podacima o infrastrukturi mrežnih operatora: 1) lokaciji i trasi; 2) vrsti i trenutnom korišćenju fizičke infrastrukture; 3) kontakt podacima mrežnog operatora. (3) Na osnovu obrazloženog zahtjeva mrežnog operatora nadležni organ može da ograniči pristup podacima iz stava 2 ovog člana, ako je to neophodno za bezbjednost i integritet mreža, nacionalnu bezbjednost i zdravlje ljudi i imovine, u skladu sa zakonom. (4) Operator javne elektronske komunikacione mreže koji ostvaruje pristup podacima iz stava 2 ovog člana dužan je da čuva povjerljivost podataka, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka i zakonom kojim se uređuje poslovna tajna. Primjedba: Navodi se da Zakon o izgradnji objekata ne prepoznaje elemente infrastrukture koje definiše Predmetni zakon. Na koji način (kroz koji akt) mrežni operator podnosi nadležnom organu spisak elemenata infrastrukture koji se mogu koristiti po predmetnom zakonu? Ako već to ne postoji u Zakonu o izgradnji objekata, treba posebno definisati elemente infrastrukture od interesa za elektronske komunikacione mreže i obavezu njihovog posebnog prikazivanja na način koji je pogodan u smislu predmetnog zakona.	6. Cilj ovog Predloga Zakona je da se obezbijedi pristup svim podacima o infrastrukturi kojima raspolaže mrežni operator, kako bi zainteresovani operatori elektronskih komunikacija imali uvid u infrastrukturu za koju mogu podnijeti zahtjev za korišćenje.
	MTEL d.o.o.	7. Primjedba je data na član 10 stav 1 (1) Organ državne uprave nadležan za oblast uređenja prostora i izgradnje objekata (u daljem tekstu: nadležni organ) dužan je da putem informacionog sistema o prostoru, objavi u elektronskom obliku podatke o fizičkoj infrastrukturi mrežnih operatora i operatora javne elektronske komunikacione mreže i da omogućiti zainteresovanom operatoru javne elektronske komunikacione mreže pristup dokumentacionoj osnovi i	7. Predmet ovog zakona sumjere za smanjenje troškova postavljanja elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina. Materija koja je tretirana u

		informacionom sistemu o prostoru, u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje prostora i izgradnje objekata. Primjedba: Navodi se da postoji problem neusaglašenosti infrastrukturnih objekata sa Zakonom o državnom premjeru i katastru, odnosno sa činjenicom da ne postoje katastri podzemnih i nadzemnih instalacija, kao ni odgovarajući pravilnici za geodetsko snimanje istih. Uvođenje informacionog sistema o prostoru, od strane krovnog organa za oblast uređenja prostora, bez postojanja odgovarajućih katastara, vodi ka brojnim svojinsko-pravnim sporovima u kojima će svi mrežni operatori imati velikih problema.	komentaru nije predmet ovog zakona, već je regulisana drugim propisima.
	MTEL d.o.o.	8. Primjedba je data na član 14 Mrežni operator može da, na zahtjev operatora javne elektronske komunikacione mreže, prihvati koordiniranu izgradnju fizičke infrastrukture u skladu sa ovim zakonom, u cilju smanjenja troškova postavljanja elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina, odnosno elemenata tih mreža. Primjedba: Predlaže se da treba da stoji: "Mora prihvatiti svaki opravdan zahtjev". Takođe se predlaže da treba razmišljati o modifikaciji građevinskih standarda u ovom smislu.	8. Ne prihvata se data sugestija, obzirom da je član u potpunosti usaglašen sa relevantnom direktivom u ovoj oblasti, a svakako odredbe ovog Predloga Zakona predviđaju proceduru u slučaju odbijanja zahtjeva. Što se tiče građevinskih standarda, oni nisu predmet ovog zakona.
	MTEL d.o.o.	9. Primjedba je data na član 15 (1) Mrežni operator koji planira izgradnju fizičke infrastrukture dužan je da obavještenje o planiranoj izgradnji objavi na svojoj internet stranici i da to obavještenje dostavi nadležnom organu šest mjeseci prije podnošenja prijave građenja, u skladu sa zakonom. (2) Obavještenje iz stava 1 ovog člana naročito sadrži: 1) lokaciju i vrstu radova; 2) elemente mreže koji će biti obuhvaćeni radovima; 3) datum početka i trajanje izgradnje, adresu i podatke o ovlašćenom licu za kontakt sa mrežnim operatorom i rok za podnošenje zahtjeva za koordiniranu izgradnju. (3) Na osnovu obrazloženog zahtjeva mrežnog operatora, nadležni organ može da ograniči pristup podacima o planiranoj izgradnji, ako je to neophodno za zaštitu bezbjednosti i integriteta mreža, nacionalne bezbjednosti i imovine, kao i zdravlja ljudi, u skladu sa zakonom. Primjedba: Navodi se da je neophodno usklađivanje sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata u kojem su definisane procedure za korake koje investitor mora preduzeti kod planiranja neke gradnje.	9. Obrađivač smatra da je predmetni zakon usklađen sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata.
	MTEL d.o.o.	10. Primjedba je data na član 15 stav 1 (1) Mrežni operator koji planira izgradnju fizičke infrastrukture dužan je da obavještenje o planiranoj izgradnji objavi na svojoj internet stranici i da to obavještenje dostavi nadležnom organu šest mjeseci prije podnošenja prijave građenja, u skladu sa zakonom. Primjedba: Daje se sljedeći primjer: gradskom vodovodu ili CEDIS-u javi se investitor novog objekta i iz nekog razloga vodovod treba da prekopa ulicu za priključenje tog objekta, a to može biti od interesa za nekog EK operatora za brzu mrežu. Znači li to da bi objekat trebao čekati bar 6 mjeseci na priključak vodovoda iako bi to realno moglo biti mnogo prije završeno? Neophodno je da sve planirane radove mrežni operateri daju na uvid svim zainteresovanim elektronskim komunikacionim operatorima npr. putem web sajta, kako bi elektronski komunikacioni operatori mogli da učestvuju u radovima prilikom samo jednog prekopa. To je najčešće problem u praksi, jer mrežni operater nije u obavezi da prilagodi radove potrebama EK operatora, a naknadni prekopi za potrebe EK operatora najčešće nisu dozvoljeni.	10. Predmet ovog člana nije priključenje objekata na vodovodnu, elektroenergetsku ili neku drugu infrastrukturu, već je predmet ovog člana planirana izgradnja fizičke infrastrukture mrežnog operatora, u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata i relevantnom direktivom.

II	CRNOGORSKI TELEKOM a.d.	11. Primjedba je data na član 2 stav 1 tačka 2 Pojedini pojmovi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja: 2) Mrežni operator, u smislu ovog zakona, je pravno ili fizičko lice koje ima pravo svojine ili pravo korišćenja na fizičkoj infrastrukturi, koja je namijenjena pružanju elektronskih komunikacionih usluga, usluga proizvodnje, prenosa ili distribucije, električne energije, javne rasvjete, toplotne energije i gasa, kao i usluga proizvodnje, prenosa ili distribucije vode, uključujući ispuštanje ili prečišćavanje otpadnih voda i sistema odvodnjavanja, kao i fizičke infrastrukture koja je namijenjena željezničkom, drumskom, riječnom, pomorskom i vazdušnom saobraćaju. Primjedba: Po mišljenju Crnogorskog telekoma ovo je zbunjujuća definicija mrežnog operatora kada je ista data sasvim jasno u relevantnoj EU Direktivi 2014/61/EU Evropskog parlamenta i Vijeća koja se ovim Zakonom namjerava transponovati u crnogorski pravni sistem. Prva verzija Predloga zakona iz 2016 /17 je pravilno primijenila ovu definiciju. Prema EU Direktivi (zvanični prevod na hrvatski jezik), „mrežni operator” znači poduzetnik koji daje na korištenje ili je ovlašten za davanje na korištenje javne komunikacijske mreže, kao i poduzetnik koji daje na korištenje fizičku infrastrukturu koja je namijenjena pružanju: (a) usluga proizvodnje, prijenosa ili distribucije: i. plina; ii. struje, uključujući javnu rasvjetu; iii. grijanja; iv. vode, uključujući ispuštanje ili pročišćavanje otpadnih voda i kanalizacije, i sustave odvodnje; (b) usluga prijevoza, uključujući željeznicu, ceste, luke i zračne luke; Napominje se da su u Direktivi posebno prepoznati operatori javnih elektroničkih komunikacijski mreža koji su prema ovoj Direktivi sto se zaključuje iz cjeline teksta nešto što bi se moglo nazvati beneficijarima ali ne i obveznici	11. Što se tiče napomene na kraju primjedbe, obrađivač ukazuje da su operatori javnih elektronskih komunikacionih mreža i korisnici, ali i obveznici u skladu sa predlogom zakona. Naime pristup i zajedničko korišćenje elektronske komunikacione infrastrukture je propisano Zakonom o elektronskim komunikacijama, što je konstatovano u članu 4 Predloga Zakona koji se tiče odnosa sa propisima o elektronskim komunikacijama. Ostale obaveze koje imaju mrežni operatori, u potpunosti važe i za elektronske komunikacione operatore, s obzirom da te obaveze nijesu definisane drugim propisima u Crnoj Gori, čime dajemo odgovor i na komentar koji se tiče definicije mreža.
	CRNOGORSKI TELEKOM a.d.	12. Primjedbe su date na član 2 stav 1 tačka 2 Pojedini pojmovi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja: 2) Mrežni operator, u smislu ovog zakona, je pravno ili fizičko lice koje ima pravo svojine ili pravo korišćenja na fizičkoj infrastrukturi, koja je namijenjena pružanju elektronskih komunikacionih usluga, usluga proizvodnje, prenosa ili distribucije, električne energije, javne rasvjete, toplotne energije i gasa, kao i usluga proizvodnje, prenosa ili distribucije vode, uključujući ispuštanje ili prečišćavanje otpadnih voda i sistema odvodnjavanja, kao i fizičke infrastrukture koja je namijenjena željezničkom, drumskom, riječnom, pomorskom i vazdušnom saobraćaju. Primjedba: Navodi se da je potrebno predvidjeti koji organ ili tijelo će voditi registar mrežnih operatora	12. Po mišljenju obrađivača, definicija je u potpunosti jasna, a Agencija u slučaju spora, shodno definiciji, nedvosmisleno identifikuje mrežnog operatora u smislu ovog zakona.
	CRNOGORSKI TELEKOM a.d.	13. Primjedbe su date na član 2 stav 1 tačka 2 Pojedini pojmovi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja: 2) Mrežni operator, u smislu ovog zakona, je pravno ili fizičko lice koje ima pravo svojine ili pravo korišćenja na fizičkoj infrastrukturi, koja je namijenjena pružanju elektronskih komunikacionih usluga, usluga proizvodnje, prenosa ili distribucije, električne energije, javne rasvjete, toplotne energije i gasa, kao i usluga proizvodnje, prenosa ili distribucije vode, uključujući ispuštanje ili prečišćavanje otpadnih voda i sistema odvodnjavanja, kao i fizičke infrastrukture koja je namijenjena željezničkom, drumskom, riječnom, pomorskom i vazdušnom saobraćaju. Primjedba:	13. Ovom definicijom je obuhvaćena fizička infrastruktura namijenjena pružanju elektronskih komunikacionih usluga, kao i fizička infrastruktura namijenjena pružanju usluga proizvodnje, prenosa ili distribucije, električne energije, javne rasvjete, toplotne energije i gasa, kao i usluga proizvodnje, prenosa ili distribucije vode, uključujući ispuštanje ili prečišćavanje otpadnih voda i sistema

		Predlaže se brisanje dijela teksta: <i>“koja je namijenjena pružanju elektronskih komunikacionih usluga, usluga proizvodnje, prenosa ili distribucije, električne energije, javne rasvjete, toplotne energije i gasa, kao i usluga proizvodnje, prenosa ili distribucije vode, uključujući ispuštanje ili prečišćavanje otpadnih voda i sistema odvodnjavanja, kao i fizičke infrastrukture koja je namijenjena željezničkom, drumskom, riječnom, pomorskom i vazdušnom saobraćaju.”</i> jer bi mrežni operator mogao odbiti zahtjev s obrazloženjem da infrastruktura koju posjeduje ili koristi nije namijenjena za pružanje elektronskih komunikacija a to smatraju nije intencija Direktive i ovog Zakona već da se sva raspoloživa fizička infrastruktura treba dati na korišćenje (ako Direktivom neka vrsta fizičke infrastrukture nije izuzeta) bez obzira na činjenicu da li je namijenjena ili ne pružanju elektronskih komunikacionih usluga. U suprotnom bi raspoloživost infrastrukture za operatore bila značajno smanjena. A iz ukupne sadržine Zakona se i ne zaključuje da je to bila namjera predlagača niti je to namjera relevantne EU Direktive.	odvodnjavanja, kao i fizičke infrastrukture koja je namijenjena željezničkom, drumskom, riječnom, pomorskom i vazdušnom saobraćaju.
	CRNOGORSKI TELEKOM a.d.	14. Primjedba je data na član 1 stav 1 tačka 3 Pojedini pojmovi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja: 3) Fizička infrastruktura je sastavni dio infrastrukture mrežnog operatora koja može da posluži za smještanje elemenata elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina, kao što su cijevi, stubovi, vodovi, prostorije za nadzor, okna, ormarići, zgrade ili ulazi u zgrade, antenske instalacije i antenski stubovi i nosači, osim kablova, optičkih vlakana, kao i djelova mreže koji se koriste za snabdijevanje vodom namijenjenom za ljudsku upotrebu; Primjedba: Cijeni se da je jasnija definicija: “nadzor, okna, ormarići, zgrade ili ulazi u zgrade, antenske instalacije i antenski stubovi i nosači. Kablovi, optička vlakna, kao i djelovi mreže koji se koriste za snabdijevanje vodom namijenjenom za ljudsku upotrebu ne čine fizičku infrastrukturu u smislu ovog Zakona.”	14. Obrađivač smatra da je definicija jasna i da predložena izmjena ne bi doprinijela boljem razumijevanju ili nekoj suštinskoj promjeni.
	CRNOGORSKI TELEKOM a.d.	15. Primjedba je data na član 9 stav 5 (5) Agencija odlučuje o zahtjevu iz stava 1 ovog člana, najkasnije u roku od četiri mjeseca od dana prijema zahtjeva. Primjedba: Navodi se da rok mora biti kraći. Cijeni se da rok od 60 dana propisan relevantnim hrvatskim Zakonom sasvim dovoljan za odlučivanje po ovom pitanju.	15. Obrađivač ukazuje da je dati rok u skladu sa relevantnom direktivom, kao i da je u predmetnom članu zakona propisano odlučivanje najkasnije u ovom u roku, što znači da se ono može okončati i ranije, u zavisnosti od složenosti predmeta.
	III TELEMACH d.o.o.	16. Primjedba je data na član 8 stav 3 tačka 2 (3) Zahtjev iz člana 6 stav 2 ovog zakona, mrežni operator može da odbije ako: 2) ne postoji prostor za smještanje elemenata elektronske komunikacione mreže velikih brzina uključujući planirane potrebe mrežnog operatora za prostorom; Primjedba: Navodi se da navedenom normom mrežnom operatoru se daje mogućnost da usled nedostatka prostora odbije zahtjev za pristup i zajedničko korišćenje operatora javne elektronske komunikacione mreže. Međutim, smatra se da dio norme koji se odnosi na „uključujući planirane potrebe mrežnog operatora za prostorom“, je široko postavljen, u smislu da ostavlja prostor za eventualne zloupotrebe mrežnog operatora da neosnovano odbije zahtjev za pristup i zajedničko korišćenje fizičke infrastrukture operatora javne elektronske komunikacione mreže. Zakonodavac mora imati u vidu potencijalnu štetnu namjeru mrežnog operatora da usled tržišnog nadmetanja onemogućiti konkurenciju da na određenom području pruža neku vrstu usluge, i koja se mora zakonskom normom ograničiti. Zbog toga, u članu 8 Nacrta predlažemo dodavanje novog stava koji bi glasilo: „(5) U slučaju odbijanja zahtjeva iz razloga propisanih u stavu 3 tačka 2 ovog člana mrežni operator je dužan, pored obaveza propisanih u stavu 4 ovog člana, operatoru javne elektronske komunikacione mreže uz odluku o odbijanju zahtjeva, da dostavi prateću dokumentaciju kao dokaz o nemogućnosti za smještanje elemenata	16. Ne prihvata se predlog za dodavanje novog stava. Po mišljenju obrađivača mrežni operator ne može biti tržišni konkurent operatoru elektronskih komunikacija, izuzev u slučaju kada i sam pruža elektronske komunikacione usluge. U tom slučaju i on mora biti registrovan kao operator elektronskih komunikacionih usluga. U slučaju da zainteresovani operator elektronskih komunikacionih usluga smatra da je mrežni operator neopravdano odbio zahtjev, operator elektronskih komunikacionih usluga može da podnese zahtjev za rješavanje spora, kom prilikom će Agencija odlučiti o opravdanosti odbijanja zahtjeva.

		elektronske komunikacione mreže velikih brzina, uključujući planirane potrebe mrežnog operatora za prostorom.	
	TELEMACH d.o.o.	17. Primjedba je data na član 15 (1) Mrežni operator koji planira izgradnju fizičke infrastrukture dužan je da obavještenje o planiranoj izgradnji objavi na svojoj internet stranici i da to obavještenje dostavi nadležnom organu šest mjeseci prije podnošenja prijave građenja, u skladu sa zakonom. (2) Obavještenje iz stava 1 ovog člana naročito sadrži: 1) lokaciju i vrstu radova; 2) elemente mreže koji će biti obuhvaćeni radovima; 3) datum početka i trajanje izgradnje, adresu i podatke o ovlašćenom licu za kontakt sa mrežnim operatorom i rok za podnošenje zahtjeva za koordiniranu izgradnju. (3) Na osnovu obrazloženog zahtjeva mrežnog operatora, nadležni organ može da ograniči pristup podacima o planiranoj izgradnji, ako je to neophodno za zaštitu bezbjednosti i integriteta mreža, nacionalne bezbjednosti i imovine, kao i zdravlja ljudi, u skladu sa zakonom. Primjedba: Mišljenja su da je rok od šest mjeseci prilično dug, naročito ako se ima u vidu da se ovaj rok mora ispuniti i prije podnošenja prijave o građenju nadležnom organu. U praksi je česta situacija da se planiranje izgradnje fizičke infrastrukture ne planira toliko dugo unaprijed i često zavisi od drugih okolnosti, kao što su saznanje za izgradnju objekta i sl., zbog čega smatramo da bi ovaj rok trebalo skratiti.	17. Obradivač smatra da je rok od 6 mjeseci primjeren, imajući u vidu proceduru koju je potrebno sprovesti u slučaju da je neophodna izmjena projekta zbog izgradnje elemenata elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina.
	IV TELENOR d.o.o.	18. Primjedbe su date na član 2 stav 1 tačka 2 Pojedini pojmovi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja: 2) Mrežni operator, u smislu ovog zakona, je pravno ili fizičko lice koje ima pravo svojine ili pravo korišćenja na fizičkoj infrastrukturi, koja je namijenjena pružanju elektronskih komunikacionih usluga, usluga proizvodnje, prenosa ili distribucije, električne energije, javne rasvjete, toplotne energije i gasa, kao i usluga proizvodnje, prenosa ili distribucije vode, uključujući ispuštanje ili prečišćavanje otpadnih voda i sistema odvođivanja, kao i fizičke infrastrukture koja je namijenjena željezničkom, drumskom, riječnom, pomorskom i vazdušnom saobraćaju. Primjedba: Navodi se da s obzirom na to da je namjera da se ovaj predlog Zakona u velikoj mjeri uskladi sa Direktivom 2014/61/EU o mjerama za smanjenje troškova postavljanja elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina od 15.05.2014. godine (u daljem tekstu: Direktiva), smatraju da je u cilju efikasne primjene neophodno osnovne definicije iz Direktive transponovati u duhu originalnog teksta. Naime, član 2, stav 2, tačka 1 Direktive definiše pojam mrežnog operatora na sledeći način: 'network operator' means an undertaking providing or authorised to provide public communications networks as well as an undertaking providing a physical infrastructure intended to provide: (a) a service of production, transport or distribution of: (i) gas; (ii) electricity, including public lighting; (iii) heating; (iv) water, including disposal or treatment of waste water and sewage, and drainage systems; (b) transport services, including railways, roads, ports and airports; U skladu sa navedenim, njihovo razumijevanje citirane definicije jeste "mrežni operator je pravno ili fizičko lice koje pruža ili je ovlašćeno da pruža javne komunikacione mreže kao i pravna ili fizička lica koja pružaju fizičku infrastrukturu sa namjerom da obezbjeđuju: (a) usluge proizvodnje, prenosa ili distribucije:	18. Po mišljenju obrađivača, definicija je u potpunosti jasna, a Agencija u slučaju spora, shodno definiciji, nedvosmisleno identifikuje mrežnog operatora u smislu ovog zakona.

		(i) gasa; (ii). električne energije, uključujući javnu rasvjetu; (iii). toplotne energije; (iv). vode, uključujući ispuštanje ili prečišćavanje otpadnih voda i kanalizacije, i sistem odvodnjavanja; (b) usluge prevoza, uključujući željeznički, drumski, pomorski i vazdušni saobraćaj;" Smatraju da se iz citiranog prevoda može zaključiti da usluge elektronskih komunikacija nijesu obuhvaćene stavkama a) ili b), da operatori elektronskih komunikacionih usluga nisu definisani kao mrežni operatori, kao i da termin javna komunikaciona mreža ne treba poistovjećivati sa terminom mreža operatora elektronskih komunikacionih usluga.	
	TELENOR d.o.o.	19. Primjedbe su date na član 2 stav 1 tačka 2 Pojedini pojmovi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja: 2) Mrežni operator, u smislu ovog zakona, je pravno ili fizičko lice koje ima pravo svojine ili pravo korišćenja na fizičkoj infrastrukturi, koja je namijenjena pružanju elektronskih komunikacionih usluga, usluga proizvodnje, prenosa ili distribucije, električne energije, javne rasvjete, toplotne energije i gasa, kao i usluga proizvodnje, prenosa ili distribucije vode, uključujući ispuštanje ili prečišćavanje otpadnih voda i sistema odvodnjavanja, kao i fizičke infrastrukture koja je namijenjena željezničkom, drumskom, riječnom, pomorskom i vazdušnom saobraćaju. Primjedba: Imajući u vidu prvu primjedbu, u članu 2, stav 1, tačka 2 predloga Zakona iz definicije "mrežnog operatora" smatramo da je potrebno izbrisati riječi "elektronskih komunikacionih usluga" iz razloga što predložena definicija može da dovede do zabune u tumačenju ko su subjekti na koje se ovaj predlog Zakona odnosi. Smatramo da operatori javnih elektronskih komunikacionih usluga treba da budu definisani kao operatori koji su korisnici fizičke infrastrukture mrežnog operatora, a ne i subjekti koji imaju obaveze koje se odnose isključivo na mrežne operatore. Ovakvo tumačenje je u skladu sa članom 4 datog predloga Zakona gdje se navodi da se "na pristup i zajedničko korišćenje fizičke infrastrukture operatora javnih elektronskih komunikacija primjenjuje propis kojim se uređuju elektronske komunikacije". Imajući u vidu da Zakon o elektronskim komunikacijama kao i Pravilnik o zajedničkom korišćenju elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme jasno definišu obaveze operatora po ovom pitanju smatramo da ovaj predlog Zakona treba samo da potpomogne razvoj elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina na način da operatorima pruži dodatne opcije za gradnju svojih mreža. U tom smislu mole za potvrdu njihovog razumijevanja odredbi ovog Zakona s obzirom na to da se između ostalog odredbom člana 15 stav 1 definiše obaveza mrežnih operatora da planira izgradnju fizičke infrastrukture na način da obavještenje o planiranoj izgradnji objavi na svojoj internet strani i da to obavještenje dostavi nadležnom organu 6 mjeseci prije podnošenja prijave građenja. Ukoliko se pod mrežnim operatorom smatraju i operatori elektronskih komunikacionih usluga onda bi položaj operatora bio znatno otežan jer bi usporavao cijeli proces izgradnje svojih elektronskih komunikacionih mreža velike brzine, što pretpostavljamo nije cilj predloga Zakona jer bi bio suprotan javnom interesu i planu ispunjavanja postojeće strategije. Takođe smatraju da ovdje treba imati u vidu princip proporcionalnosti i da obaveze koje su propisane ovim Predlogom Zakona treba da budu komplementarne postojećim pravima i obavezama operatora elektronskih komunikacionih usluga, bez ugrožavanja njihovog poslovanja i uticaja na njihovu konkurentnost na tržištu. Mišljenja su da je neopravdano da operatori elektronskih komunikacionih usluga kao jedini učesnici koji doprinose izgradnji mreža velikih brzina, na isti način dostavljaju svoje planove 6 mjeseci unaprijed, imajući u vidu da ti podaci nemaju značaj za pravna lica koja pružaju usluge iz oblasti gasa, električne energije, vode, kanalizacije i ostale. U cilju postizanja ciljeva Digitalne Agende 2020, smatraju da prije svega namjera ovog Predloga Zakona treba da bude pomoć operatorima u pogledu smanjenja troškova i brzine izgradnje svojih mreža, u kom pravcu je i njihov predlog za izmjenu ovog člana.	19. Po mišljenju obrađivača, definicija je u potpunosti jasna, a Agencija u slučaju spora, shodno definiciji, nedvosmisleno identifikuje mrežnog operatora u smislu ovog zakona.

TELENOR d.o.o.	20. Primjedba je data na član 6 (1) Mrežni operator dužan je da operatorima javnih elektronskih komunikacionih mreža omogući pristup i zajedničko korišćenje fizičke infrastrukture radi postavljanja elemenata elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina. (2) Operator javne elektronske komunikacione mreže podnosi mrežnom operatoru zahtjev, u pisanoj ili elektronskoj formi, u skladu sa propisima koji uređuju elektronsko poslovanje, za pristup i zajedničko korišćenje fizičke infrastrukture, radi postavljanja elemenata elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina, na planiranoj lokaciji. (3) Operator javne elektronske komunikacione mreže može zamijeniti postavljene elemente elektronske komunikacione mreže velike brzine drugim elementima mreže koje su tehnološki naprednije i efikasnije, ako takva zamjena ne uzrokuje smanjenje dostupnosti prostora fizičke infrastrukture mrežnog operatora i u skladu je sa ugovorenim uslovima pristupa i zajedničkog korišćenja fizičke infrastrukture. (4) Omogućavanjem pristupa i zajedničkog korišćenja fizičke infrastrukture na kojoj mrežni operator ima samo pravo korišćenja, ne može se prenijeti pravo svojine na fizičkoj infrastrukturi i na nepokretnosti na kojoj se ta fizička infrastruktura nalazi. Primjedba: Traži se dopuna člana 6 sa novim stavom kojim bi se preciznije odredile obaveze mrežnog operatora, ukoliko to nije planirano da se obuhvati podzakonskim aktima. Naime, ukazujemo da je potrebno konkretizovati i obaveze ovog subjekta, u smislu da mrežni operator treba da predvidi pravila korišćenja i pristupa infrastrukturi, cjenovnike korišćenja, kao i uslove održavanja lokacije. Ističemo veliki značaj definisanja navedenih obaveza mrežnih operatora, kao i uslova za korišćenje infrastrukture, kako se u praksi ne bi stvorile dileme i nejasnoće u njegovoj primjeni od strane pravnih i fizičkih lica na koje će se usvojeni Zakon odnositi.	20. Ne prihvata se predlog, jer su osnovna pravila za pristup i zajedničko korišćenje fizičke infrastrukture propisana, a smatramo da bi bilo neopravdano opterećenje za mrežnog operatora da priprema cjenovnik i uslove korišćenja za cjelokupnu infrastrukturu. Uostalom, za sve čime operator elektronskih komunikacionih mreža nije zadovoljan u postupanju mrežnog operatora, može podnijeti zahtjev Agenciji za rješavanje spora, koji Agencija rješava u skladu sa principima nediskriminatornosti, transparentnosti i proporcionalnosti.
TELENOR d.o.o.	21. Primjedba je data na čl .9 stav 5 (5) Agencija odlučuje o zahtjevu iz stava 1 ovog člana, najkasnije u roku od četiri mjeseca od dana prijema zahtjeva. Primjedba: Smatraju da rok za odlučivanje Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost o zahtjevu za pristup i zajedničko korišćenje fizičke infrastrukture, od četiri mjeseca, treba skratiti na 30 dana, te da se stav 4 u cjelosti izbriše.	21. Obradivač ukazuje da je dati rok u skladu sa relevantnom Direktivom kao i da je u predmetnom članu Predloga Zakona propisano odlučivanje najkasnije u ovom u roku, što znači da se ono može okončati i ranije, u zavisnosti od složenosti predmeta.
TELENOR d.o.o.	22. Primjedba je data na član 18 (1) Mrežni operator je dužan da o zahtjevu iz člana 17 stav 1 ovog zakona odluči u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva operatora javne elektronske komunikacione mreže i zaključi ugovor o koordiniranoj izgradnji. (2) Ako mrežni operator ne odgovori na zahtjev ili odbije zahtjev za koordiniranu izgradnju, operator javne elektronske komunikacione mreže može u roku od 15 dana da podnese zahtjev za rješavanje spora Agenciji. Primjedba: Rok za odlučivanje o zahtjevu za koordinirano izvođenje radova od strane mrežnog operatora definisan članom 18, predlaže se da se skрати na rok od 15 dana od dana prijema zahtjeva operatora javne elektronske komunikacione mreže.	22. Ne prihvata se sugestija. Obradivač smatra da je rok od 30 dana adekvatan.